

GRYPA PTAKÓW – INFORMACJE DLA OGÓŁU POPULACJI ORAZ OSÓB ZAWODOWO NARAŻONYCH NA KONTAKT Z CHORYMI ZWIERZĘTAMI

Grypa ptaków jest chorobą wirusową, wywołaną przez wirusy grypy typu A, która dotyka w głównej mierze ptaki (zarówno drób jak i ptaki dzikie).

Zakażenia ptaków mogą być wywoływane przez wirusy grypy wysoce zjadliwej (ang. Highly Pathogenic Avian Influenza – HPAI np. A(H5N1)) oraz wirusy o niskiej zjadliwości (ang. Low Pathogenic Avian Influenza-LPAI).

Wirusy HPAI, szczególnie podtyp H5, są szeroko rozpowszechnione wśród ptactwa dzikiego w Europie.

Niektóre wirusy HPAI mogą powodować ciężką chorobę u ludzi, np: A(H5N1), A(H5N6) i A(H7N9) ze śmiertelnością do 50% przypadków zakażenia człowieka wirusami podtypu H5N1. przypadki dotyczyły osób narażonych na bezpośredni kontakt z chorym/martwym zakażonym ptactwem albo zanieczyszczonym wirusami środowiskiem.

Człowiek może zakazić się wirusem grypy ptaków w sytuacjach:

- bliskiego, bezpośredniego kontaktu z zakażonymi żywymi lub padłymi ptakami,
- kontaktu z wydalinami i wydzielinami drobiu/dzikich ptaków oraz zanieczyszczonymi nimi powierzchniami np. poprzez dotykanie chorych/martwych ptaków, podczas uboju/utyliczacji tusz ptaków, dotykanie powierzchni skażonych wirusem w gospodarstwie, kontakt z aerozolem powstającym podczas oczyszczania pomieszczeń gospodarstwa itp.,
- poza Europą także w wyniku kontaktu z surowym mięsem ptaków, pozyskanym poza nadzorem weterynaryjnym (ubój, patroszenie i porcjowanie mięsa w domowych warunkach, mokre targi w Azji).

Nie odnotowano zakażenia ludzi wirusem grypy ptaków drogą pokarmową oraz transmisji zakażenia z chorego człowieka na inne osoby.

Wirusy ptasiej grypy giną w temperaturze 70°C. W zbiornikach wodnych, często zakażonych przez ptaki wodne, wirus zachowuje zakaźność nawet przez 4 dni w 22°C i ponad 30 dni w 0°C.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Ptasia grypa u ludzi wywołuje objawy podobne do tych powodowanych zwykłą gripą:

- gorączka lub stan podgorączkowy,
- złe samopoczucie,
- bóle głowy,
- bóle mięśni, stawów,
- kaszel,
- ból gardła,
- zapalenie spojówek,
- duszność,
- biegunka,
- objawy neurologiczne.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

Zalecenia dla osób mających kontakt z ptakami (żywymi/martwymi) lub innymi zwierzętami oraz podróżujących do regionów, w których odnotowuje się przypadki zachorowań na grypę ptaków u ludzi:

- unikaj bezpośredniego kontaktu z drobiem chorym, padłym ptactwem dzikim oraz przedmiotami, na których znajdują się ślady ptasich odchodów,
- unikaj dotykania chorego lub martwego ptactwa bez zabezpieczenia w środki ochrony osobistej,
- stosuj rutynowe zasady higieny osobistej, takie jak mycie rąk ciepłą wodą z mydłem, w szczególności po przyjeździe do domu, przed przygotowaniem/spożywaniem posiłku, po kontakcie ze zwierzętami, po skorzystaniu z toalety itp.,
- unikaj bliskiego kontaktu z osobami chorymi,
- przestrzegaj higieny kaszlu i kichania (w czasie kaszlu lub kichania zakryj usta i nos chusteczką oraz natychmiast wyrzuć zużytą chusteczkę, gdy nie masz chusteczki kaszaj lub kichaj w zgięcie łokcia),
- spożywaj tylko żywność poddaną właściwej obróbce termicznej (gotowaną, pieczoną, duszoną, dobrze wysmażoną),
- osoby zawodowo narażone na kontakt z ptakami (lekarze weterynarii, hodowcy drobiu, osoby dokonujące uboju chorych ptaków, osoby wykonujące dezynfekcję pomieszczeń gospodarczych, myśliwi, osoby zajmujące się ochroną ptaków dzikich) powinny stosować odpowiednie środki ochrony osobistej (w szczególności fartuchy/kombinezony, rękawice, maski ochronne FFP3 i gogle, ochraniacze obuwia),
- zgłaszaj obecność padłych ptaków/innych zwierząt do właściwych lokalnych służb porządkowych,
- stosuj się do zaleceń miejscowych służb sanitarnych oraz lekarzy, a także do zaleceń organów Inspekcji Weterynaryjnej, służb ochrony środowiska na terenach występowania ognisk zakażeń wśród ptaków w Polsce i za granicą,
- szczep się regularnie co roku przeciwko grypie sezonowej - może zmniejszyć to ryzyko zmienności wszelkich, w tym odzwierzęcych, wirusów grypy w organizmie człowieka oraz uchronić przed ciężkim przebiegiem zakażenia (rekommendacja WHO oraz ECDC),
- dbaj o bezpieczeństwo swoich pupili - w 2023 r. wystąpiło ognisko grypy ptaków wśród kotów domowych w kilku województwach w Polsce, dlatego rekomendujemy abyś: po przyjeździe do domu od razu zabezpieczył buty przed dostępem kotów, oczyszczał/dezynfekował obuwie każdorazowo po powrocie do domu, zachowuj warunki higieniczne przy przygotowaniu posiłków dla kotów, w przypadku wystąpienia u zwierzęcia domowego nietypowych objawów choroby zgłoś się z nim niezwłocznie do lekarza weterynarii,

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

- w przypadku pojawienia się u Ciebie niepokojących objawów grypopodobnych (albo innych nietypowych w tym neurologicznych) - zgłoś się do lekarza informując go o kontakcie z chorym/padłym ptactwem.

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

